

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakoarviointia vai ei.

Ennakoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkuamiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakkoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakkoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakkoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa. Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa. Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvioinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnat, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekokoelimille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:	Asukasosallisuuden avustusten ja pientapahtumatuen tason alentaminen 10 prosentilla
Toteutusvaihtoehto 1	Joensuun kaupunginhallitus päätti 2.10.2023 § 366 osallisuus- ja vetovoimalautakunnan talousarviokehyksestä vuodelle 2024. Kehyksessä on talouden sopeutustoimena asukasosallisuuden avustusten ja pientapahtumatuen alentaminen yhteensä 25 000 eurolla. Yhdistykset yhdessä Joensuussa -hankkeessa selvitetään vuoden 2024 aikana kaupungin tilojen käyttömahdollisuuksien lisäämistä yhdistysten käyttöön. Kaupungin tilojen joustava käyttö edistää yhdistysten toimintamahdollisuuksia.
Toteutusvaihtoehto 2	
Toteutusvaihtoehto 3	
Päättävä toimielin / päättävät toimielimet:	Osallisuus- ja vetovoimalautakunta/ kaupunginvaltuusto
Arvioitu päättösaikataulu:	joulukuu 2023
Valmistelijat:	markkinointijohtaja, aluekoordinaattori, hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö

Valitse vaikutusten ennakkoarvointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppistä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset

☒ Kyllä

2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät

☐ Kyllä

3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö

☐ Kyllä

4. Kaupungin talous

☒ Kyllä

5. Ympäristö

☐ Kyllä

6. Yritykset

☒ Kyllä

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

Avustusten saajia ovat ensisijaisesti Joensuussa toimivat yhdistykset. Välillisesti avustustason leikkaaminen kohdistuu yhdistysten toiminnan piirissä oleviin eri ihmisryhmiin ja tapahtumissa kävijöihin.

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

--

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Asukasosallisuuden avustukset eivät pääsääntöisesti kohdistu lapsiin ja nuoriin, koska ko. kohderyhmään kohdistuvaa toimintaa avustetaan nuorisoavustuksista.

Työikäiset

Avustusten saajat joutuvat mahdollisesti supistamaan toimintaansa tai etsimään toimintaansa muita rahoituskanavia. Mielekkäät vapaa-ajanviettotavat saattavat vähentyä, mikä voi vaikuttaa heikentävästi asukkaiden hyvinvointiin.

Ikäihmiset

Avustusten saajat joutuvat mahdollisesti supistamaan toimintaansa tai etsimään toimintaansa muita rahoituskanavia. Mielekkäät vapaa-ajanviettotavat saattavat vähentyä, mikä voi vaikuttaa heikentävästi asukkaiden hyvinvointiin.

1.10 Jokin muu, mikä?

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä**

- ☐ Kyllä
☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Talousarvion valmistelun aikataulu ei mahdollista lausuntojen pyytämistä.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

4. KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin menot ja tulot

Avustusten tason alentaminen vähentää kaupungin menoja 25 000 euroa. Asukasosallisuuden avustusmäärärahoja on varattu vuonna 2023 yhteensä 169 000 euroa. Pientapahtumatukien avustusmäärärajoja on varattu vuodelle 2023 yhteensä 81 500 euroa, joka ei toteudu täysimääräisenä.

Investoinnit

Velkaantuminen

Tuottavuus ja tuloksellisuus

Jokin muu, mikä?

Talousvaikutusten johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

6. YRITYKSET

Yritysten tavoitettavuus

(esim. asiakkaiden, henkilökunnan, raaka-aineiden ja lopputuotteiden näkökulmasta sekä logistiikan näkökulmasta)

Asiakkuudet

(esim. asiakkuuksien määrä)

Työvoiman saatavuus ja uusien työpaikkojen muodostuminen

Yritysten talous ja kasvu

(esim. uusien yritysten sijoittuminen, uudet liiketoimintamahdollisuudet, yritysten välinen kilpailu)

Yritysten osallistumismahdollisuudet palvelun tuottamisessa

Jokin muu, mikä?

Pientapahtumatukien ja asukasosallisuuden pienavustusten saajina on voinut olla yrityksiä. Asukasosallisuuden pienavustusten tason laskeminen voi vähentää yritysten uusia asukasosallisuutta edistäviä kokeiluja pitäjissä. Pientapahtumatukien tason laskeminen voi vähentää yritysten järjestämien tapahtumien määrää.

**Pyydetään lausunto
tarvittavilta
sidosryhmiltä**

- ☐ Kyllä
☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Talousarvion valmistelun aikataulu ei mahdollista lausuntojen pyytämistä.

Yritysvaikutusten johtopäätökset:

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

16.10.2023

Nimi

Heini Lehikoinen

**Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi liitteineen
toimitetaan * = on pakollinen kenttä**

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

heini.lehikoinen@joensuu.fi

Vastaanotettu

2023-10-16 10:40

Vahvistusnumero

99e8a8e5fc